Schimmelinfectie bij vrouwen en mannen

Candida aan de vulva, in de vagina en op de eikel

Het doel van deze folder

Deze folder legt uit wat een schimmelinfectie aan de geslachtsdelen is, hoe je hem herkent en wat helpt. Je leest ook wanneer je naar de huisarts gaat.

Wat het is

Een schimmelinfectie aan de geslachtsdelen komt door de gistschimmel Candida. Die leeft bij veel mensen gewoon op de huid en in de vagina. Soms groeit hij te veel, bijvoorbeeld na een kuur met antibiotica, in de zwangerschap, bij diabetes of als de afweer minder goed werkt.

Een schimmelinfectie is geen soa. Je krijgt hem meestal niet door seks, en een partner zonder klachten hoeft niet behandeld te worden.

Bij vrouwen

- jeuk en een branderig gevoel aan de vulva en in de vagina
- witte, brokkelige afscheiding die niet ruikt
- een rode, soms gezwollen vulva
- pijn bij het plassen of bij het vrijen

Dunne, grijswitte afscheiding met een vislucht past meer bij een verstoorde balans van bacteriën in de vagina: bacteriële vaginose. Dat is een andere aandoening, met een andere behandeling.

Bij mannen

- een rode, jeukende of branderige eikel, soms ook de voorhuid
- kleine rode puntjes of een wit laagje op de eikel
- vaak na seks met een partner die een schimmelinfectie heeft

Bij gezonde mannen gaat een schimmel op de eikel vaak vanzelf over met goede verzorging.

De behandeling bij vrouwen

- Behandelen is alleen nodig als je last hebt.
- Bij de drogist en de apotheek zijn zonder recept vaginale tabletten of ovules en crème met clotrimazol of miconazol te koop. Volg de bijsluiter.
- Een capsule met fluconazol krijg je alleen op voorschrift van de huisarts.
- Ben je zwanger? Overleg dan eerst met je huisarts of verloskundige. In de zwangerschap gebruik je een middel in de vagina, zonder inbrenghulpje.
- Een middel in de vagina werkt tijdens de menstruatie minder goed.
- Middelen in de vagina kunnen condooms en pessariums tot 3 dagen na de laatste dosis minder betrouwbaar maken.

De behandeling bij mannen

Was de eikel met lauw water, zonder zeep, en droog goed af. Helpt dat niet genoeg, dan kan een crème tegen schimmel, zoals miconazol of clotrimazol, helpen. Komt het steeds terug, ga dan naar je huisarts. Die kijkt ook of er iets anders meespeelt, zoals diabetes.

Schimmel in de liezen en op de schaamstreek

Een rode, schilferende plek met een scherpe rand in de liezen of op de schaamstreek kan liesschimmel zijn (tinea cruris). Dat is een andere schimmel dan Candida. Daarbij helpt een crème met terbinafine, miconazol of clotrimazol, zonder recept te koop. Twijfel je of het schimmel is, ga dan naar je huisarts.

Als het steeds terugkomt

Heb je vaker dan drie keer per jaar een schimmelinfectie, ga dan naar je huisarts. Die bevestigt eerst dat het echt om schimmel gaat, met onderzoek van de afscheiding. Daarna kijkt de huisarts naar wat meespeelt, zoals diabetes of medicijnen. Er zijn schema's waarbij je een middel klaar hebt liggen voor zodra de klachten beginnen,

of een middel dat je een paar maanden elke maand neemt om het te voorkomen.

Yoghurt, probiotica en tea tree olie worden niet aangeraden. Spoelen van de vagina, zeep en zaaddodende middelen kunnen de klachten erger maken.

Ga naar je huisarts bij:

- jeuk, pijn of een branderig gevoel dat na 2 weken goede verzorging niet minder is
- een wondje dat niet geneest, of een bultje dat groeit
- een ruwe, harde of witte plek, of een plek die van kleur verandert
- een schimmel die steeds terugkomt
- pijn bij het vrijen
- zorgen over een soa

Bel dezelfde dag als de voorhuid vastzit achter de eikel en de eikel opzwelt, bij heel veel pijn met blaasjes of wondjes, of als je niet goed kunt plassen. Buiten kantoortijd bel je de huisartsenpost.

Er is alles aan gedaan om ervoor te zorgen dat de informatie in deze folder juist is. Toch is niet elke behandeling geschikt of werkzaam voor iedereen. Je eigen arts kan je uitgebreider adviseren.

Samengesteld door dr. Annemie Galimont-Collen, dermatoloog, naar de NVDV-richtlijn Lichen sclerosus (2021), de NVOG-richtlijnen Vulvodynie (2019) en Premaligniteiten van de vulva (2021), de multidisciplinaire richtlijn Seksueel overdraagbare aandoeningen (2024), de NHG-Standaarden Fluor vaginalis, Dermatomycosen en Lichen sclerosus, en de patiëntenfolders van de NVDV. Uitgave: onlinedermatologie.nl, november 2026.